

Het Jekerkwartier. Broedplaats van vrolijk verzet

Proloog

In 1961 verhuist pater Castorius, de zielenherder van het Stokstraatkwartier, met zijn buurthuis naar het Jekerkwartier. Ook een krottenwijk, denkt hij, maar dat blijkt anders te liggen. Het Jekerkwartier is een uiterst gemêleerde buurt met paupers, kunstenaars en kunststudenten, die daarbij nog gezelschap krijgen van nozems, provo's, hippies en krakers. Bovendien zitten hier nog altijd de families die al generaties tot de elite van Maastricht behoren en die in deze straten niet alleen hun thuis hebben, maar vaak ook het bedrijf dat ze rijk heeft gemaakt. In de jaren die volgen zou de buurt een ongekende metamorfose ondergaan. In 1961 bestaat het hart van het Jekerkwartier inderdaad nog vooral uit krotten. Twintig jaar later is de buurt het Quartier Latin van Maastricht dat romantici er al langer in zagen.

De revolutie van de jaren zestig breekt al aarzelend aan in Maastricht als Castorius verhuist naar de Grote Looiersstraat. Als er één buurt in de stad is waar het er sterk op lijkt dat de andere tijden van Boudewijn de Groot er werkelijk komen, dan is het wel het Jekerkwartier. De buurt groeit uit tot net zo'n vrijstaat als het Stokstraatkwartier, maar dan met de mensen en de mores van de nieuwe tijd. De kunstenaars, de krotbewoners, de nozems, de provo's, de hippies en de krakers komen ieder op hun eigen manier in opstand tegen de gezapigheid, de benepenheid en de burgerlijkheid van de stad. Het is opmerkelijk en misschien wel tragisch dat Castorius – die toch eerder in het Stokstraatkwartier dezelfde barricades had beklommen – dat niet heeft herkend en zich daar niet voor heeft kunnen openstellen.

De acht jaar dat pater Castorius in het Jekerkwartier actief is, komen al kort aan bod in 'Crapuul. Kroniek van een krottenwijk'. Maar de ontwikkeling van het Stokstraatkwartier stopt in het begin van de jaren zestig als bijna alle bewoners zijn 'afgevoerd' naar de randen van de stad en de woonscholen – ook de reden waarom pater Castorius in 1961 is verhuisd naar het Jekerkwartier. De krottenwijkbewoners hebben niet de kans gekregen om mee te deinen op de golf van verzet die ook Maastricht in de jaren zestig in beroering heeft gebracht. En dat is jammer, want in het Jekerkwartier hebben die ontwikkelingen gezorgd voor een ongekende dynamiek. Het zou mooi zijn geweest als het Stokstraatkwartier die tijd ook hadden kunnen meemaken. Dan was het verhaal van die buurt misschien wel heel anders gelopen. >

Met 'Het Jekerkwartier. Broedplaats van vrolijk verzet' gaat het verhaal verder. In het Jekerkwartier is de Maastrichtse bevolking tenminste in opstand gekomen. Door alle reuring is de zo gemêleerde buurt in de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog met afstand de leukste plek van Maastricht, een vergeten stukje stad waar een verrassend grote groep Maastrichtse jongeren herinneringen munt voor het leven, hoe grimmig het soms óók is. Ze maken van het Jekerkwartier het Quartier Latin van Maastricht en zorgen er met hun mars door de instituties bovendien voor dat de oerconservatieve stad eindelijk de luiken opengooit. En het mooie is dat ze dat doen met een brede grijns op het gezicht. De katholieke zuil heeft eeuwenlang weerstand weten te bieden tegen elke aanval, maar had geen antwoord op de ludieke acties van deze vrolijke rebellen.

Bussum/Maastricht 30 maart 2023